

Иван Вазов
ЕЗИКЪТ НАШ

„В новозавоюваните земи войници, чиновници и офицери се мъчат да говорят на населението по сръбски, когато самото население много добре разбира български език.“

(Из статията на един вестник)

„О, неразумне и юроде! Поради што се срамиш!...
Ти, българино непрельщайся, знай свой род и язык!“

Паисий

О, да, Паисие: речта ти беше права
в ония тъмни дни – и днес е я такава:
народа наш по труд, по чест, по меч велик –
по липса на любов към своето как е малък –
по рабския поклон по чуждото! – и жалък
с туй незачитанье на родний си език!

Тоз хубавий език, и звучен, и кристален,
във нашия собствен дом е гостенин печален:
във дрипи, настрана стои оттикнат днес.
И тоя най-скъп дар помежду даровете,
щит, нас от гибел, смърт пазил през вековете,
не любим, не ценим – на чужди правим чест.

На тоз език и днес се радваме и плачем,
но ний се не гордейм със него, не го тачим –
едва ли пред света не ни докарва срам.
Туй, що е българско, е много долньо, диво,
о, чуждото за нас е скъпо и красиво!
О, чуждо любим ний! О, чуждо дйте нам!

Мнозина ли сме ний – пир, път ли сбрал ни тамо, –
едничък чужденец намери ли се само,
на неговий език завчас ще загълчим!
И вред си робското разнасяме смирение,
доховна нищета и самоунижение –
от миналите дни печат неизличим!

Език свещен, нам страж и в вековете дални,
чудесно сечиво за творби идеални,
от твоята красота кога ще се омайм?

Съкровище си ти, но то кому е драго?
от всичките блага най-скъпоценно благо
на-малко те скъпим, ний даже те не знаем!

Има ли ще народ кой себе си почита,
светата родна реч така да не зачита
Паисие, ти бе – та и сега си прав!
Скокни из гроба си, де влезе с жлъч отровен
от нашия срам тогаз, и с глас сърдит, гръмовен
излей въз нази днес пророческий си гняв!

Януари 1916

КРАЙ

Източник: Словото

Набиране: Калина Григорова и Мартин Митов, октомври-декември 1999

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4909>]